

AÐALSKIPULAG RANGÁRPINGS YTRA 2016-2028

Breyting í Þjóðolfshaga

16.06.2021, breytt 22.07.2021

 Skipulagsstofnun

Mótt.: 11 mars 2022
Málnr.

202107109

UPPLÝSINGAR

SKJALALYKILL

2146-017-14-GRG-001-V01

HÖFUNDUR

Ingibjörg Sveinsdóttir

RÝNT

Anna Bragadóttir

Samþykktir

Aðalskipulagsbreyting bessi sem auglýst hefur verið samkvæmt 36. gr. skipulagsbla nr. 123/2010, með síðari breytingum, var samþykkt af sveitarstjórn Rangárþings ytra 14.10.2021

Aðalskipulagsbreytingin var staðfest af Skipulagsstofnun 17. mars 2022

SKIPULAGSFERLI

Lýsing aðalskipulagsbreytingar var auglýst frá: _____ með athugasemdafresti til: _____

Aðalskipulagsbreytingin var auglýst frá: _____ með athugasemdafresti til: _____

Aðalskipulagsbreytingin var staðfest með auglýsingu í B deild Stjórnartíðinda: _____

Skipulagsgögn

Greinargerð þessi með forsendum og umhverfisskýrslu.

Skipulagsuppdráttur.

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	5
1.1	Skipulagsgögn	5
2	FORSENDUR	5
2.1	Tengsl við aðrar áætlanir	5
2.1.1	Landsskipulagsstefna 2015-2026	5
2.1.2	Aðalskipulag Rangárþings ytra 2016-2028	6
2.1.3	Deiliskipulag	6
2.2	Minjar	7
3	BREYTING Á AÐALSKIPULAGI	7
4	UMHVERFISÁHRIF	8
5	MÁLSMEÐFERÐ OG UMSAGNARAÐILAR	9
5.1	Skipulags og matslysing	9
5.2	Umsagnaraðilar aðalskipulagsbreytingar	9
5.3	Skipulagsferli	9
5.4	Breyting að lokinni auglysingu	9

INNGANGUR

Rangárþing ytra vinnur að breytingu á Aðalskipulagi Rangárþings ytra 2016-2028 skv. 1. mgr. 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Landeigendur að lóðum nr. 19, 23 og 27 í Þjóðolfshaga hafa óskað eftir að lóðirnar, sem skilgreindar eru sem fristundalóðir í gildandi skipulagi, verði breytt í íbúðarbyggð. Lóðirnar eru innan fristundabyggðar F11. Fristundabyggðin F11 minnkar um 3 ha og íbúðarbyggðin íB31 stækkar. Áður hefur hluta fristundabyggðarinnar verið breytt í íbúðarbyggð, m.a. lóðum sem liggja að lóð nr. 27.

1.1 Skipulagsgögn

Gerð verður breyting á greinargerð og uppdrætti.

FORSENDUR

Fristundabyggð F11 í Þjóðolfshaga er vestarlega í sveitarfélagini, skammt norðar Suðurlandsvegar. Aðkoma er af Suðurlandsvegi (nr. 1) og um veg að bænum Þjóðolfshaga. Eigendur lóðanna vilja breyta þeim í íbúðarbyggð m.a. til að geta haft þar fasta búsetu og stundað minniháttar búskap, s.s. hestamennsku. Lóðirnar eru sunnarlega á svæðinu og liggur að aðkomuvegi.

Svæðið er algróið. Um er að ræða graslendi með víðibrúskum. Engar þekktar jarðmyndanir sem njóta verndar eru innan svæðisins.

2.1 Tengsl við aðrar áætlunar

Við breytingu á aðalskipulaginu er horft til eftirfarandi áætlana:

2.1.1 Landsskipulagsstefna 2015-2026

Kafli 2. Skipulag í dreifbýli

Í kafla 2.1 segir: *Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði miðað að því að styðja og styrkja samfélag viðkomandi byggðarlags með því að beina vexti að þeim kjörnum sem fyrir eru. Í dreifbýli tengist fjölgun íbúða fremur búrekstri og annarri staðbundinni landnýtingu eða atvinnustarfsemi.*

Í kafla 2.2 segir: *Skipulagsákvarðanir sveitarfélaga marki stefnu um gæði og yfirbragð byggðar og annarra mannvirkja í dreifbýli. Skipulagsákvarðanir um staðsetningu og hönnun nýrra mannvirkja í dreifbýli taki mið af byggingarhefðum, landslagi og staðháttum. Um leið verði gætt að hagkvæmni varðandi samgöngur og veitur og byggð gangi ekki að óþörfu á svæði sem eru verðmæt til landbúnaðar eða vegna náttúruverndar. Flokkun landbúnaðarlands, landslagsgreining og vistgerðarflokkun verði lögð til grundvallar skipulagsákvörðunum.*

Í kafla 2.3 segir: *Í aðalskipulagi byggist skipulagsákvarðanir um ráðstöfun lands í dreifbýli til landbúnaðar og annarrar nýtingar á flokkun landbúnaðarlands. Landi sem hentar vel til ræktunar verði almennt ekki ráðstafað til annarra nota með óafturkræfum hætti.*

Samræmi breytingarinnar við landsskipulagsstefnu

Þrátt fyrir að landsskipulagsstefna miði eingöngu að uppbyggingu í dreifbýli vegna staðbundinnar atvinnu þá styrkir heilsársbúseta viðhald og rekstur veitukerfa sem halda þarf út auk þess að það eykur gæði byggðar vegna nálægðar við náttúru. Verið er að byggja upp í nágrenni við núverandi vega- og veitukerfi.

Flokkun landbúnaðarlands hefur ekki farið fram í sveitarfélaginu en umrætt svæði hefur ekki verið ræktað til landbúnaðar. Landið er vel gróið og ætla má að um gott landbúnaðarland sé að ræða. Breytingin stuðlar að fastri búsetu og nýtingu svæðisins til minniháttar búskapar.

2.1.2 Aðalskipulag Rangárþings ytra 2016-2028

Aðalskipulagið var staðfest í okt. 2019. Í aðalskipulaginu er svæðið sem breytingin tekur til skilgreint sem frístundabyggð.

Í aðalskipulaginu segir m.a. um íbúðarbyggð:

- Lögð er áhersla á hagkvæma þróun íbúðarbyggðar.
- Íbúðarbyggð verði á samfelldum svæðum þannig að vegir og veitur nýtist sem best.
- Íbúðarbyggð verður ekki heimiluð á svæðum sem eru mikilvæg eða verðmæt vegna náttúrufars, náttúruauðlinda, sögu eða almenns útvistargildis.
- Íbúðarhús verði að jafnaði ekki byggð á svæðum sem skilgreind eru sem hættusvæði vegna náttúruvár.
- Ef rekin er einhvers konar starfsemi á íbúðarlóðum, þurfa að vera næg bílastæði innan lóðar til að anna þeirri starfsemi.
- Heimilt er að vera með minniháttar dýrahald.
- Nýjar íbúðarlóðir í dreifbýli verða allt að 3,0 ha að stærð og nýtingarhlutfall allt að 0,05. Hámarks byggingarmagn verði ekki meira en 1.500 m².

Samræmi breytingarinnar við gildandi aðalskipulag

Fyrirhuguð breyting er í samræmi við stefnu sveitarfélagsins um uppbyggingu innan sveitarfélags og liggar ágætlega við veitum og samgöngum.

2.1.3 Deiliskipulag

Deiliskipulag fyrir frístundabyggðina er dagsett í júní 2013. Þar er gert ráð fyrir 33 frístundalóðum. Gildandi deiliskipulag er ekki í samræmi við breytt aðalskipulag að því leyti að deiliskipulagið gerir ráð fyrir frístundalóðum. Gera þarf breytingu á deiliskipulaginu til samræmis við aðalskipulagsbreytinguna.

2.2 Minjar

Aðalskráning fornminja er langt komin í sveitarféluginu. Á eða í nágrenni umræddra lóða er skráð gömul gata (RA409:042). Sýna þarf legu götunnar á deiliskipulagi og fjalla um líkleg áhrif skipulagsins á hana.

Ef fram koma áður óþekktar fornleifar á framkvæmdartíma, sbr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012, verður þegar haft samband við Minjastofnun Íslands og framkvæmd stöðvuð uns fengin er ákvörðun Minjastofnunar um hvort halda megi áfram og með hvaða skilmálum.

BREYTING Á AÐALSKIPULAGI

Gerð er breyting á upprætti og greinargerð. Í deiliskipulagi skal gera grein fyrir öflun neysluvatns og fráveitu.

Breytingar á upprætti:

Frístundabyggðin F11 er minnkuð og íbúðarbyggðin ÍB31 er stækkuð.

Breytingar á greinargerð:

Texti um frístundabyggð F11 í kafla 2.2.2 í gildandi greinargerð:

Nr	Heiti svæðis	Lýsing	Fjöldi lóða	Fjöldi byggðra lóða
F11	Þjóðólfshagi	Í deiliskipulagi er gert ráð fyrir 33 lóðum og eru 14 lóðir byggðar. Stærð svæðis er um 24 ha.	25	14

Texti um frístundabyggð F11 í kafla 2.2.2 í breyttu skipulagi:

Nr	Heiti svæðis	Lýsing	Fjöldi lóða	Fjöldi byggðra lóða
F11	Þjóðólfshagi	Í deiliskipulagi er gert ráð fyrir 33 lóðum og eru 14 lóðir byggðar. Stærð svæðis er um 21 ha.	24	14

Texti um íbúðarbyggð í kafla 2.2.1 í gildandi skipulagi:

Nr	Heiti jarðar	Lýsing	Fjöldi lóða	Fjöldi byggðra lóða
ÍB31	Þjóðólfshagi	Gert er ráð fyrir 9 lóðum. Svæðið er tvískipt. Stærð svæðis er samtals um 10 ha.	9	6

Texti um íbúðarbyggð í kafla 2.2.1 í breyttu skipulagi:

Nr	Heiti jarðar	Lýsing	Fjöldi lóða	Fjöldi byggðra lóða
ÍB31	Þjóðólfshagi	Gert er ráð fyrir 12 lóðum. Stærð svæðis er samtals um 13 ha.	12	6

UMHVERFISÁHRIF

Aðalskipulagsbreytingin fellur ekki undir lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006, þar sem ekki er mörkuð stefna er varðar leyfisveitingar til framkvæmda sem tilgreindar eru í lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000. Engu að síður er gerð grein fyrir líklegum áhrifum af breytingunni á umhverfið í samræmi við 12. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

Með breytingunni er líklegt að íbúum innan sveitarfélags fjölgj því lóðareigendur stefna að búsetu á svæðinu. Breytingin hefur jákvæð áhrif á tekjustofna sveitarfélagsins. Með nýjum íbúum verður aukin viðvera á svæðinu sem dregur úr umferð óviðkomandi inn á svæðið og eykur því öryggi íbúa t.d. varðandi hættu á innbroti. Auk þess sem væntanlega verður gerður betri vegur að innsta lögheimili. Breytingin er talin hafa jákvæð áhrif á samfélag. Svæðið er gróið. Áhrif á náttúrufar og dýralíf eru óveruleg. Svæðið er ekki skilgreint verndarsvæði. Þekktar minjar eru á eða í nágrenni svæðisins. Gera skal grein fyrir þeim í deiliskipulagi. Áhrif á náttúru- og menningarminjar eru óviss. Með breytingunni má búast við frekari uppbyggingu og að byggð verði nokkuð þétt á litlu svæði. Byggðamynstur og yfirbragð svæðisins breytist en þó eru nú þegar byggingar á lóðunum og búið að skilgreina hluta lóða sem íbúðarbyggð. Breytingin hefur áhrif á ásýnd og landslag og eru þau metin óveruleg/neikvæð. Með fastri búsetu og minniháttar búskap má búast við að umferð verði meiri, aukinni umferð fylgir meiri losun á gróðurhúsalofttegundum. Áhrif á loftgæði eru óveruleg umfram það sem er í dag. Gert er ráð fyrir að frágangur á fráveitu verði með fullnægjandi hætti, skv. reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp, og því á ekki að vera hætta á mengun vegna hennar. Áhrif á heilsu og öryggi eru metin óveruleg.

Breyting aðalskipulags hefur óveruleg áhrif á náttúrufar, svæðið er nú þegar raskað og bústaðir eru á lóðum. Ætla má að það hafi jákvæði áhrif á byggð að heimila fasta búsetu á landinu og þar sem þetta er í jaðri frístundabyggðar mun aukin umferð ekki hafa veruleg áhrif á frístundalóðir.

MÁLSMEÐFERÐ OG UMSAGNARAÐILAR

Aðalskipulagsbreytingin er unnin skv. skipulagslögum nr. 123/2010

5.1 Skipulags og matslýsing

Skipulagslýsing var kynnt vorið 2021. Umsagnir bárust frá Landsneti, Skipulagsstofnun, Heilbrigðiseftirliti Suðurlands, Minjastofnun Íslands og Vegagerðinni.

Við vinnslu aðalskipulagsbreytingarinnar hefur verið tekið tillit til umsagna eftir því sem við á.

5.2 Umsagnaraðilar aðalskipulagsbreytingar

Umsagnaraðilar við breytinguna eru eftirtaldir:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Vegagerðin
- Heilbrigðiseftirlit Suðurlands
- Minjastofnun

Eftir atvikum verður leitað eftir umsögnum annarra aðila, þ.á.m. innan stjórnsýslu sveitarfélagsins.

5.3 Skipulagsferli

Breytingin var kynnt með auglýsingu í blöðum/dreifiritum og á vefsíðu sveitarfélagsins frá 25. ág. til 6 okt. 2021. Umsagnir bárust frá umsagnaraðilum en engin athugasemd barst og tók skipulagsnefnd þær fyrir á fundi 11 okt.;

Athugasemd barst frá Umhverfisstofnun þar sem stofnunin telur mikilvægt að tillagan taki á samræmi við kafla 2.1.1. í landsskipulagsstefnu og nágildandi aðalskipulagi.

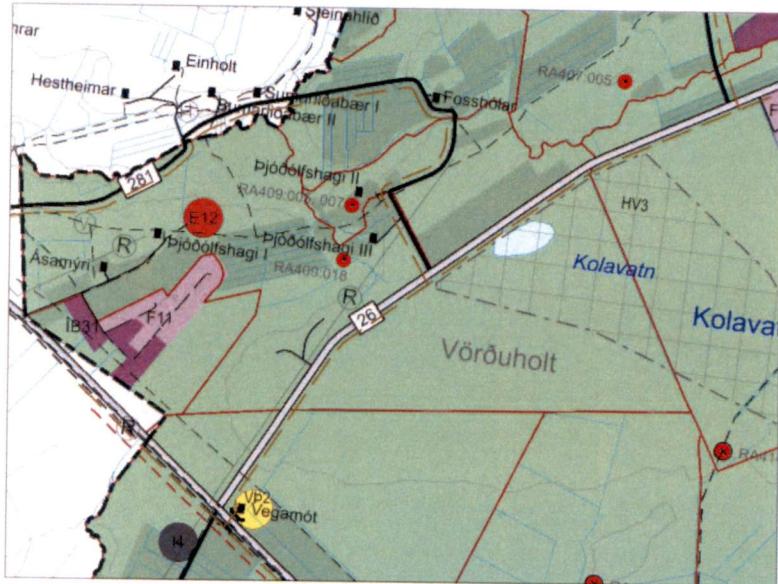
Skipulagsnefnd hefur fjallað um fram komnar athugasemdir og ábendingar. Í greinargerð segir: Þrátt fyrir að landsskipulagsstefna miði eingöngu að uppbyggingu utan þéttbýlis vegna staðbundinnar atvinnu þá styrkir heilsársbúseta viðhald og rekstur veitukerfa sem halda þarf út auk þess að það eykur gæði byggðar vegna nálægðar við náttúru. Verið er að byggja upp í nágrenni við núverandi vega- og veitukerfi. Nefndin samþykkir fyrilliggjandi tillögu og leggur til að tillagan verði afgreidd skv. 2. mgr. 32. gr. skipulagsлага nr. 123/2010 og send Skipulagsstofnun.

5.4 Breyting að lokinni auglýsingu

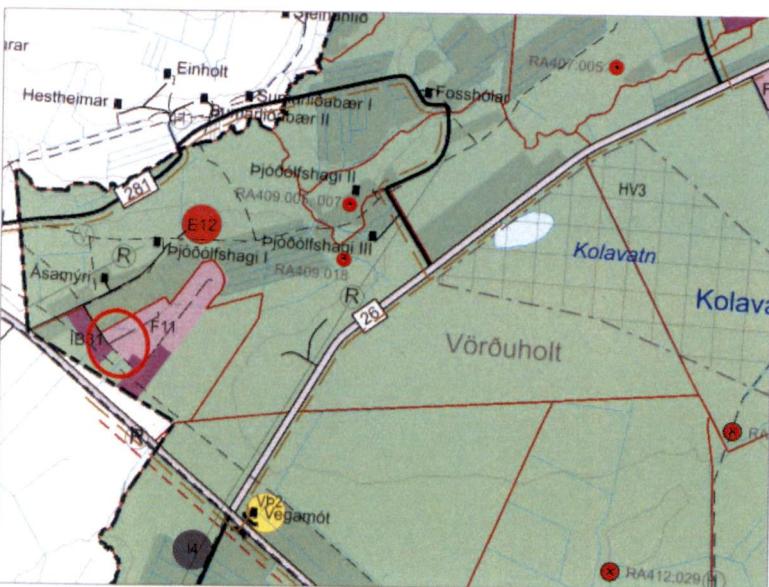
Stærðum á breyttum íbúðar- og fristundasvæðum voru leiðréttar í töflu, í samræmi við breytta tillögu, tillögu breytt þann 22. júlí. Skv. athugasemd Skipulagsstofnunar (27. okt. 2021) er bætt inn texta í kafla 5.3 varðandi viðbrögð við umsögn Umhverfisstofnunar en ekki er um efnislega breytingu að ræða.

Aðalskipulag Rangárþings ytra 2016-2028

Þjóðólfshagi

Breytt aðalskipulag í mkv. 1:50.000.

Gildandi aðalskipulag í mkv. 1:50.000.

SKÝRINGAR

ATVINNA OG BYGGÐ

IB	Íbúðarbyggð
F	Fristundabyggð
	Landbúnaðarsvæði
	Iðnaðarsvæði
VP	Verslun og þjónusta
E	Efnistöku- og efnislosunarsvæði

SKIPULAGSGÖGN

Skipulagsuppráttur
Greinargerð með forsendum og umhverfisskýrslu

KORTAGRUNNAR

Loftmyndir frá Loftmyndum
Kortagrunnar: ISS0v frá Landmælingum Íslands
Hnitakerfi: ISN93

SAMGÖNGUR OG VEITUR

	Stofnvegir
	Tengivegir
	Héraðsvegir og aðrir vegir
	Slóðar
	Gönguleiðir
	Reiðleiðir
	Reiðhjólaleiðir
	Hitaveita
	Ljósleiðari
	Vatnsveita

TÁKN TIL SKÝRINGAR

	Landamerki, óviss og ekki tæmandi
	Ræktað land
	Péttbýli
	Skipulagsmörk

Aðalskipulag Rangárþings ytra 2016-2028
Íbúðarbyggð í Þjóðólfshaga

VERK:	BLAÐSTÆRD:	UNNIÐ:	RÝNT:
2146-017-14	A4	IS	AB
MÆLIKVARÐI:	DAGS:	DAGS.BREYT:	
1:50.000	16.06.2021	22.07.2021	